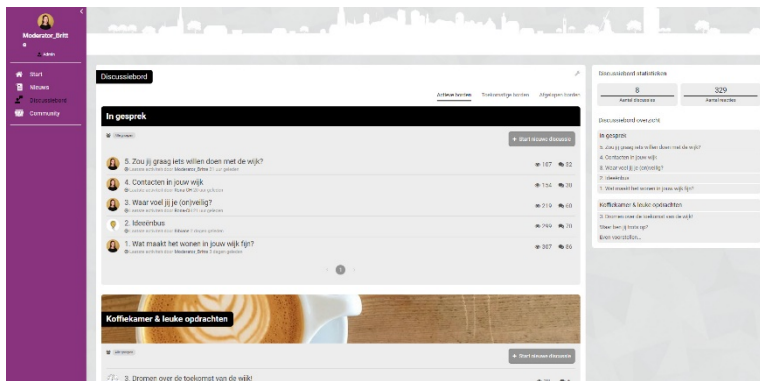

Doornbos-Linie in het oog! Online

Resultaten online gesprek
Maandag 11 – donderdag 21 februari 2019

47 Actieve
deelnemers

5
geactiveerde
discussies

329 reacties

Aanleiding

De gemeente Breda heeft aangegeven een online gesprek te willen voeren met bewoners van de wijken Doornbos en Linie over de leefbaarheid en veiligheid in de wijk als onderdeel van een integrale wijkaanpak. Afsproken is om dit online gesprek als pilot gezamenlijk met het PON uit te voeren.

Doornbos-Linie in het oog!

Doornbos en Linie zijn twee mooie wijken met winkels, speelveldjes, groen, scholen, wijkcentra en ontmoetingsplekken en heel veel verschillende bewoners. De gemeente Breda wil graag weten wat bewoners prettig vinden aan hun wijk, hoe ze zich voelen, wat belangrijk is en hoe ze met elkaar de wijk nog leuker, mooier en veiliger kunnen maken.

Onder de naam 'Doornbos-Linie in het oog!' gaat de gemeente Breda met wijkprofessionals en bewoners in gesprek. Dit doen ze onder andere door gesprekken op straat, twee dialoogsessies, innovation games en Doornbos-Linie in het oog! Online. Dit online gesprek liep via een research community in samenwerking met het PON.

Research community

Een research community is een online platform waar een groep mensen gedurende een korte periode (1 of 2 weken) op een intensieve en interactieve manier met elkaar in gesprek gaat. Via verschillende technieken zoals discussieplatforms, polls of storytelling geven de deelnemers diepgaande informatie over het onderwerp van onderzoek in een taal die bewoners spreken.

Looptijd gesprek

Doornbos-Linie in het oog! Online is op maandag 11 februari 2019 gestart met een online startbijeenkomst. Hier waren 17 deelnemers bij aanwezig. Na de online startbijeenkomst ging het gesprek van start op het platform. Het platform stond open tot en met donderdag 21 februari. Het gesprek had een actieve looptijd van 10 dagen.

Deelnemers

Alle inwoners van de wijken Doornbos en Linie kregen een flyer in de brievenbus met een uitnodiging om deel te nemen aan de dialoogsessies en het online gesprek. Ook is er actief geworven tijdens de gesprekken op straat. Daarnaast zijn alle leden van het inwonerspanel van de gemeente Breda, die woonachtig zijn in de wijken Doornbos en Linie, per e-mail uitgenodigd en is er een oproep gedaan via Facebook. 61 bewoners hadden zich aangemeld om mee te doen. Uiteindelijk hebben **47 bewoners** actief deelgenomen aan Doornbos-Linie in het oog! Online.

Rapportage

In deze rapportage geven we de belangrijkste bevindingen weer van het online gesprek. Eerst geven we een beeld van de achtergrondkenmerken van de deelnemers aan het online gesprek. Daarna gaan we per onderwerp in op de resultaten van het gesprek. De volgende vragen/thema's zijn aan bod gekomen:

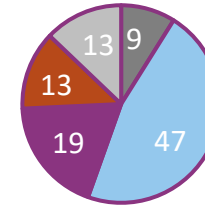
- **Wat maakt het wonen in de wijk fijn? Wat maakt het wonen in de wijk minder fijn?**
- **Waar voel jij je (on)veilig?**
- **Hoe zijn jouw contacten in de wijk?**
- **Ideeën van bewoners**
- **Zou jij graag iets willen doen met de wijk?**

Aan de linkerkant van de pagina geven we steeds de bevindingen weer in de woorden van het PON. Aan de rechterzijde van de pagina worden citaten van de deelnemers getoond om de bevindingen beter te kunnen duiden. De rapportage sluit af met een conclusie en evaluatie.

47

Actieve bewoners in Doornbos-Linie in het oog! Online

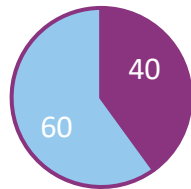
Leeftijd %

■ < 30 ■ 30-40 ■ 40-50 ■ 50-60 ■ 60+

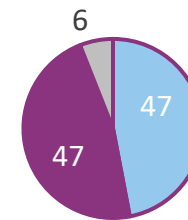
Gemiddelde leeftijd: 43 jaar

Geslacht %

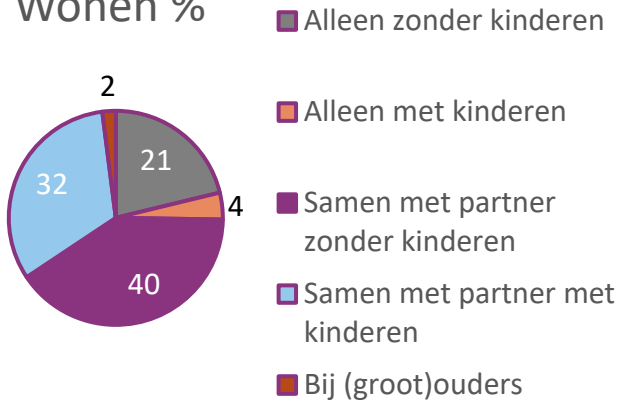
■ man ■ vrouw

Wijk %

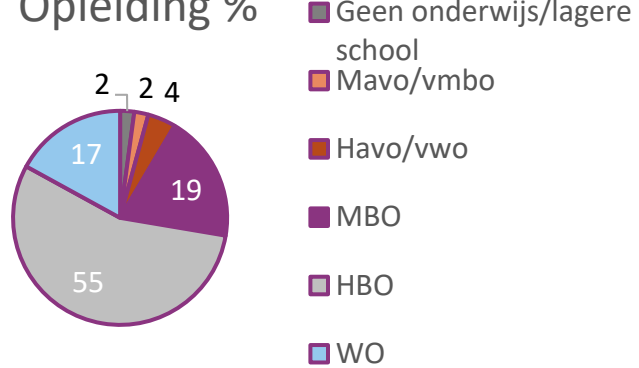

■ Doornbos ■ Linie ■ Onbekend

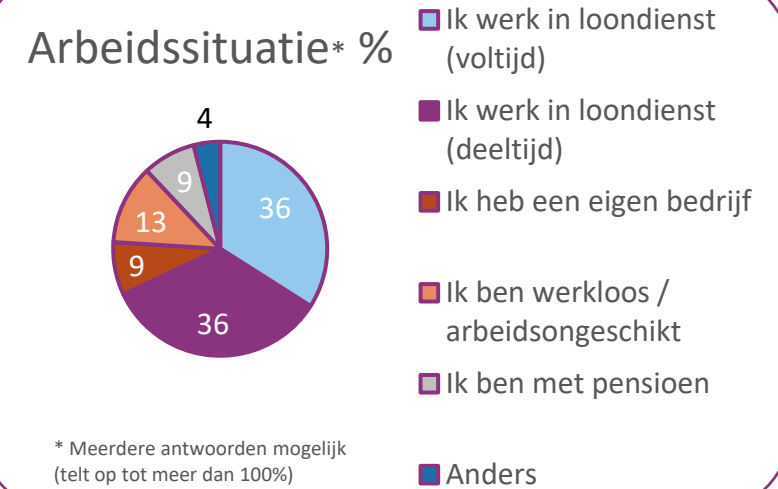
Wonen %

Opleiding %

Arbeidssituatie* %

1. Wat maakt het wonen in de wijk fijn?

Wat vinden bewoners van Doornbos-Linie fijn aan het wonen in hun wijk?

Bewoners van Doornbos-Linie geven aan prettig te wonen in de wijk. Ze zijn tevreden over de **woning** waar ze in wonen.

De **ligging** van beide wijken wordt als gunstig ervaren. De nabijheid van het centrum, station en de verschillende winkelcentra is ideaal. Ook de aansluiting op uitvalswegen (A16 en A27) wordt als positief punt genoemd.

De **voorzieningen voor dagelijkse boodschappen** zijn voldoende aanwezig in de wijk of in de nabijheid. Zo is men tevreden over de supermarkt, de apotheek en diverse (internationale) winkels. Toch zijn veel inwoners ook gericht op voorzieningen in de nabijgelegen wijken zoals winkelcentrum Moerwijk, de Belcrum en het centrum van Breda. Niet alle bewoners komen graag bij de Baliëndijk en het Edisonplein. Er zou winst te behalen zijn als het Edisonplein en de Baliëndijk een andere invulling zouden krijgen met een betere mix van winkels.

Er is relatief veel **groen** in de wijk, dit wordt door bewoners gewaardeerd. Het is fijn dat er in beide wijken parkjes, grasveldjes en plekken om met de hond te lopen zijn. Wel wordt opgemerkt dat onderhoud en uitbreiding van het groen gewenst is. In de afgelopen jaren is er steeds meer groen weggegaan en het groen dat er is, wordt niet goed onderhouden.

Bewoners aan het woord

“We hebben het ontzettend naar onze zin hier, we zitten vlak bij het centrum, bij het station en bij verschillende winkelcentra die we geregeld bezoeken. Óók is er groen voor de deur, in de vorm van een klein parkje. Het wonen in een appartement bevalt ons óók prima, alles gelijkvloers, hoe makkelijk wil je het hebben.” vrouw, 63

“Wij wonen nu zo'n 9 jaar in de Linie. Een groot voordeel vinden wij dat het dichtbij het centrum en het station is.” vrouw, 31

“Dingen aan de wijk die ik goed vind: ligging is ideaal, relatief veel groen, leuke sfeer.” man, 31

“Het prettige van de wijk Doornbos is allereerst een combinatie tussen de locatie (dicht bij station, centrum en uitvalswegen) en de voorzieningen die er zijn in de vorm van supermarkt, Turkse en Marokkaanse winkels, apotheek, fysio e.d. aan de Baliëndijk.” man, 38

“Het wonen bevalt, maar inderdaad voor heel veel zaken richten wij ons ook op andere buurten (Centrum en Belcrum) Er zou veel winst te behalen zijn voor de beide buurten als zowel het Edisonplein als Baliëndijk een andere invulling/uitstraling krijgt.” vrouw, 47

“Veel 'vage' kappers/lunchrooms/belwinkels waarvan het niet helemaal duidelijk is hoe ze aan hun inkomsten komen.” vrouw, 32

“Hoeveel kappers moeten er zitten op het Edisonplein?” vrouw, 71

“Een drogist zou bijvoorbeeld zeer welkom zijn. In Hoge Vugt of Brabantplein is er een veel mooiere mix aan winkels.” man, 30

1. Wat maakt het wonen in de wijk fijn?

Wat vinden bewoners van Doornbos-Linie fijn aan het wonen in hun wijk?

Doornbos en Linie hebben een **diverse samenstelling van bewoners**. Er is een mix van jonge gezinnen en ouderen en bovendien zijn er veel verschillende culturen en etnische achtergronden. Deze heterogeniteit wordt als prettig ervaren.

Het **contact met de burens** in de straat is over het algemeen goed. Inwoners geven ook aan dat dit het wonen in de wijk fijn maakt. Men groet elkaar en maakt af en toe een praatje.

De **sfeer** van de wijk is sterk afhankelijk van bepaalde straten en plekken: sommige bewoners ervaren een positieve sfeer, terwijl anderen de sfeer juist als negatief punt benoemen.

Inwoners zijn blij dat de wijk op de volgende punten is verbeterd:

- De renovatie en koopwoningen in de portiekflats en woningen. Inwoners hebben hier ook zelf hun huis en tuin opgeknapt. Het ziet er verzorgd uit.
- De herinrichting van de openbare groenvoorziening in Linie in samenspraak met de bewoners.
- Het Faamplein is mooi geworden en op het daarnaast gelegen Faam terrein worden leuke dingen georganiseerd.
- De ingevoerde parkeervergunningen en betaald parkeren.
- Meer openbare vuilnisbakken en groen om de vuilnisbakken heen.
- Het sluiten van het café op de hoek in Doornbos.
- Buurtpreventie en verlichting in de brandgangen.

Bewoners aan het woord

“Ook is het een gemengde wijk met jonge gezinnen en ouderen waardoor het geheel wat dorps aandoet.” man, 38

“Super prettige burens! Staan klaar voor elkaar (lenen van gereedschap, pakketjes aannemen, samen zoeken naar de kat 😊 etc.) vrouw, 23

“De sfeer in de wijk is heerlijk. Lekker ongedwongen, een fijne mix van mensen, culturen en achtergronden. Daar houd ik wel van. Ik heb nooit negatieve ervaringen gehad in de wijk.” vrouw, 32

“Er valt me sowieso op dat in de wijken de sfeer per straten verschilt. In sommige straten is alles perfect op orde en andere doen iets vervallen aan.” man, 31

“Wat overigens echt een vooruitgang is, de grote renovatie en koopwoningen in de portiekflats (Edisonstraat ed). Veel nieuwe, jonge bewoners. Fris opgeknapt flats (met dat eeuwig wapperende plastic rond de schoorstenen?) en de appartementen op de plaats waar vroeger de lage woningen stonden in het verlengde van het park.” vrouw, 39

“Wat wel positief heeft uitgepakt zijn de kluswoningen. Mooi project!” vrouw, 31

“De openbare groenvoorziening is net vorig jaar, iom de bewoners heringericht. Deze herinrichting voldoet voldoende aan mijn wensen. Op het Faam terrein gebeuren leuke dingen. Er zou hier veel meer geïnvesteerd moeten worden om het een echt leuke plek te laten zijn.” vrouw, 46

1. Wat maakt het wonen in de wijk minder fijn?

Wat vinden bewoners van Doornbos-Linie minder fijn aan het wonen in hun wijk?

De meeste bewoners delen de mening dat de wijk in de afgelopen jaren achteruit is gegaan.

Het **onderhoud in de wijk** laat te wensen over. Het gaat zowel om het onderhoud van straten, stoepen en het groen door de gemeente als om verloedering door inwoners zelf. Zo dumpen sommige bewoners afval op straat en houden ze hun tuin niet netjes bij. Daarnaast is een aantal huizen toe aan een opknapbeurt. Al met al maakt het dat sommige plekken in de wijk een **onverzorgde en verwaarloosde** indruk achterlaten.

Verkeersoverlast is voor veel bewoners een bron van ergernis. Het gaat dan zowel over de **verkeersdrukke, te hard rijden en asociaal gedrag**. Ook zijn er veel **parkeerproblemen** in de wijk (o.a. door forenzen en centrumbezoekers).

Gedeeltelijk is dit opgelost door de invoering van betaald parkeren tot 18.00 uur en parkeervergunningen. Daar zijn de meeste inwoners blij mee. Al geven sommige bewoners aan dat ze graag zouden willen zien dat het betaald parkeren weer tot 22.00 uur is in verband met overlast rondom de eetcafétjes.

Bewoners aan het woord

“Helaas vind ik de buurt hard achteruit gaan, verloederen. Niet alleen door hoe bewoners er zelf mee omgaan (dumpen van afval op straat), maar ook door slecht onderhoud door de gemeente (bijv. de staat van straten en stoepen).” vrouw, 46

“Rotzooi. Weggegooid op de grond, naast het vuilnispunt, in m’n voortuintje, etc.” vrouw, 23

“Hoe bewoners omgaan met hun directe buitenruimte, de aandacht die men er voor heeft, maakt veel uit voor de leefbaarheid in de wijk. Hang je lappen voor je ramen of leuke gordijnen; hou je je tuin een beetje bij of is het een wildernis, parkeer je je auto op straat of op het grasveld (waar kinderen spelen), ligt de tuin vol met vuilniscontainers en fietsen of staat er een leuke struik in.” man, 63

“Wat ik minder vind is soms de verkeersoverlast, en dan vooral ‘s nachts van mensen die terug komen uit de stad en mensen die denken dat de Christiaan Huygensstraat een racebaan is.” man, 36

“Verder is het parkeren in de wijk problematisch en komt het regelmatig voor dat je niet in je eigen straat kunt parkeren.” vrouw, 43

Slecht wegdek:

**Edisonstraat
Koele mei**

Te hard rijden op:

**Baliëndijk
Buys Ballotstraat
Liniestraat
Christiaan Huygensstraat**

1. Wat maakt het wonen in de wijk minder fijn?

Wat vinden bewoners van Doornbos-Linie minder fijn aan het wonen in hun wijk?

Het **dealen van drugs** is een ander punt van ergernis en zorgt ook voor gevoelens van onveiligheid. Bewoners geven aan dat sprake is van serieuze drugsproblematiek in de wijk. Er wordt vaak gedeald vanuit auto's. Onder andere de drugshandel rondom het Edisonplein, de Keplerstraat, de Beemd en de Hooilaan worden als problematisch ervaren.

Ook vinden ze het minder prettig dat ze zich op bepaalde plekken onveilig of ongemakkelijk voelen. Deze plekken worden, met name in de avond, vermeden. Zo wordt het **Edisonplein** als intimiderend beschreven. Inwoners vinden het plein vrouwonvriendelijk door het gedrag (nafluiten, aanspreken) van groepjes mannen. Ook op andere plaatsen worden vrouwen regelmatig op een **vervelende manier aangesproken**.

Een aantal bewoners geeft aan overlast te ervaren van bezoekers van de **Voedselbank**. Zo zijn er parkeerproblemen en bezoekers die veel zwerfvuil achterlaten. Een aantal bewoners is hierover al in gesprek geweest met de Voedselbank, maar dit heeft niets opgeleverd.

Naast dat het Edisonplein door sommige bewoners als onveilig wordt ervaren, vinden veel bewoners het jammer dat het **Edisonplein niet aantrekkelijk** is. Er zijn weinig fijne winkels en de winkels die er zijn trekken vaak mensen aan die het onveilige gevoel bevorderen. Daarnaast wordt er met enige regelmaat overlast ervaren bij het koffiehuis op de hoek.

Bewoners aan het woord

“Wij hebben al jaren last van dealers in de straat. Het Edisonplein vermijd ik zoveel mogelijk. Er zitten hier geen winkels meer die mij aanspreken en ik vind het wat Vrouwonvriendelijk en er is hier met name op vrijdag en zaterdag sprake van parkeer problemen.” vrouw, 46

“Wat ik minder vind is dat er veel gedeald wordt in de wijk. Met name bij De Beemd en Hooilaan. Bij De Beemd staan daar altijd auto's met jongeren die daar " bezig "zijn. Dit gebeurt tegenover de het voetbalkooitje. Veel kinderen komen daar bijeen om een balletje te trappen. Dit is niet veilig voor kinderen.” vrouw, 37

“Al maanden ben ik bezig tegen de dealers in mijn straat en bij De Beemd, maar het is een gebed zonder end. Politie heeft letterlijk gezegd dat het de kleinere dealers zijn en hier is geen prioriteit voor.” vrouw, 35

“Heel soms kan 's avonds de sfeer op het Edisonplein wel eens intimiderend kan zijn. Er kunnen voor het café of de winkels 's avonds wat mensen rondhangen. Echter heb ik nooit écht negatieve ervaringen gehad, het is puur dat ik dan wat alerter ben.” vrouw, 32

“De laatste jaren hebben wij vrijdag ook heel veel problemen met de voedselbank. De bezoekers parkeren hun auto's voor de garageboxen of blokkeren de complete straat met hun auto's en hebben soms zeer vijandig gedrag.” vrouw, 44

“Edisonplein is een poging tot opknappen gedaan maar is niet echt gelukt (heel erg jammer). Winkels (op een paar na) zijn niet fijn. Deze trekken mensen die geen veilig buurtgevoel geven (drugs, deal, vuil, zwervers). Ook niet om zelf te winkelen.” vrouw, 39

1. Wat maakt het wonen in de wijk minder fijn?

Wat vinden bewoners van Doornbos-Linie minder fijn aan het wonen in hun wijk?

De wijk is **niet aantrekkelijk voor kinderen**. De speeltuintjes zijn verouderd, niet veilig en niet uitnodigend/uitdagend om in te spelen. Daarnaast geven ouders aan het niet altijd prettig te vinden om kinderen alleen op straat of in de speeltuin te laten spelen vanwege onveilige situaties zoals te hard rijdend verkeer, drugsdealers en hangjongeren.

Een aantal woningen in de wijk wordt verhuurd aan **studenten en kamerbewoners**. Dit heeft gevolgen voor de sfeer en leefbaarheid in de straat. De contacten met deze bewoners zijn minder, meer zwerfafval en overlast van muziek.

De **leerlingen van de praktijkschool** net buiten de buurt (Doornbos) zorgen soms voor overlast door afval achter te laten en door bij één van de bewoners zelfs een steen naar binnen te gooien.

Bewoners aan het woord

“Momenteel wonen wij als enige eigenaar in ons blok woningen. Ieder andere woning is onder verhuurd aan studenten en kamerbewoners. Met als gevolg feesten tot diep in de nacht, zoveel luide muziek dat slapen niet mogelijk is, ongeveer dertig fietsende afscheid nemende feestgangers. Zomers ‘s morgens zonnende, harde muziek luisterende jongelui in de aangrenzende tuin. Het aanzien van onze straat is totaal veranderd: overvolle klike's, rond zwervend vuil, ongedierte, drugverkoop, een kamer bewoner laat zijn hond in de tuin poepen en plassen ,waarmee hij ons gebruik van de tuin onmogelijk maakt door de stank, vliegen, blaffen(uren lang).” vrouw, 68

“Hoewel ik diversiteit wat herkomst, levensovertuiging en levensopvatting in een wijk prima vind en leuk, zie je dat nieuwe bewoners (lang) niet altijd een binding met hun wijk hebben, bijv. studenten/tijdelijke werknemers uit het buitenland. Aan de andere kant zie je juist dat door huisvestigingsbeleid de diversiteit afneemt. Steeds meer mensen wonen hier met dezelfde (zwakkere) sociaaleconomische positie.” man, 63

“Wat het woongenot minder aantrekkelijk maakt is dat de wijk niet aantrekkelijk is voor kinderen. De speeltuintjes die aanwezig zijn in Doornbos zijn verouderd. Er zijn slechts kleine speeltoestellen. Mijn dochters gaan daardoor eigenlijk nooit naar een speeltuin toe en dit zou ik wel anders willen zien.” man, 38

“Wat we erg missen nu, zoals in de Belcrum wel aanwezig is, is een leuke veilige plaats voor de kinderen om te spelen.” vrouw, 39

“School geeft dan gelijk aan dat ze er buiten het terrein van school niks mee kunnen doen. Politie herkent de problemen van de jongeren in de wijk maar kunnen niks doen tot ze een overtreding begaan.” man, 23

2. Veiligheid in de wijk

We hebben bewoners gevraagd of ze zich veilig voelen op de plek waar ze wonen.

Vrijwel alle bewoners geven aan zich veilig te voelen in hun eigen huis, al hebben wel een aantal bewoners hier voorzorgsmaatregelen voor genomen (zoals een nachtslot of een camera bij de voordeur). Er wordt wel regelmatig aangegeven dat het aantal inbraken de laatste jaren is toegenomen.

De meeste bewoners geven aan zich **over het algemeen veilig** te voelen in de wijk. Wel geeft een deel van de bewoners aan zich op sommige plekken of in bepaalde situaties soms iets minder veilig te voelen.

Edisonplein en Baliëndijk

Het Edisonplein wordt door meerdere bewoners genoemd als een onveilige en onprettige plek. Dit komt bijvoorbeeld omdat er schimmige winkels zijn of doordat de plek gedomineerd wordt door mannen die regelmatig vrouwonvriendelijk gedrag vertonen. Dit gevoel heerst er dan zowel overdag als 's avonds. Ook de Baliëndijk wordt af en toe genoemd als plek die liever vermeden wordt in de avond.

Voedselbank op vrijdag

De situatie rondom de Voedselbank op vrijdagen wordt als onprettig en onveilig ervaren. Vooral de parkeersituatie levert gevaarlijke situaties op, waarbij auto's dubbel geparkeerd staan en garageboxen blokkeren. Er is al eens een verkeersregelaar ingezet, maar dit had helaas weinig resultaat. Er zijn ook meerdere gesprekken gevoerd met de Voedselbank en de wijkraad maar het probleem wordt niet opgelost. Bewoners zien het liefst dat de Voedselbank verhuist naar een plek buiten de woonwijk met veel parkeerplekken.

Bewoners aan het woord

“Ik voel me veilig in mijn huisje en de straat waar ik woon. Het is inbrekers 2 keer gelukt in een woning van burens binnen te komen en ik moet zeggen dat je dan wel even extra alert bent op wat er in de buurt gebeurt en wie er lopen c.q. rijden. Als er nu verdachte situaties zijn worden deze gemeld aan de wijkagent en de boa's en in de buurtapp.” vrouw, 43

“Ik woon vlakbij de Edisonplein en fiets er elke dag langs en ook 's avonds, maar ik voel mij nooit ongemakkelijk of onveilig. Ook niet als er jongens rondhangen. Maar ik voel mij geloof ik ook niet zo snel onveilig.” vrouw, 55

“Ik voel me meestal ok. Maar ik vermijd ook wel bepaalde plaatsen als het donker is. Ik loop dan niet in de buurt van de Baliëndijk, ik ga Doornbos sowieso niet in en ook zeker niet over het Edisonplein. Ik pak ook vaker de fiets zodat ik sneller weg kan.” vrouw, 40

“Meest onprettige plek vind ik het Edisonplein (in Linie). In Doornbos kom ik zelden, op af en toe een “vergeten” boodschap bij de Jumbo na. Het Edisonplein heeft te veel schimmige winkeltjes, wordt gedomineerd door mannen die met regelmaat vrouwonvriendelijk gedrag vertonen. En dit op een niveau dat de fase van “elkaar aanspreken” wel voorbij is.” vrouw, 47

“Zo ook vrijdag als de voedselbank open is. Vind ik het niet altijd even fijn om er langs te lopen. Je moet nog oppassen wat je zegt en hoe je kijkt ook. Ik zeg dus vaak maar niets.” vrouw, 44

“Zelfs de wijkagente heeft al eens laten vallen dat ze er een intimiderende sfeer vindt hangen rond de voedselbank op vrijdag.” man, 48

2. Veiligheid in de wijk

Onveilige gevoel in de avond en door hangjongeren

Een aantal bewoners benoemt dat zij zich buiten niet prettig voelen in een bepaalde situatie. Het gaat bijvoorbeeld om hangjongeren bij de skatebaan of voetbalkooi. Anderen zeggen vooral 's avonds een onveilig gevoel te hebben en plekken te vermijden als het donker is (zoals de Baliëndijk, het Edisonplein en het park).

Wat doen bewoners als zij zich onveilig voelen of een verdachte situatie zien?

De meeste bewoners geven aan terughoudend te zijn om mensen aan te spreken op hun gedrag. Dit komt omdat ze heftige, beledigende of intimiderende reacties verwachten. Sommige bewoners geven aan een afweging te maken om iemand wel of niet aan te spreken, afhankelijk van de situatie.

Er worden af en toe wel meldingen gedaan bij de politie, wijkagent, gemeente, boa of via de buurtapp wanneer zich situaties voordoen die men niet vertrouwt. Sommige bewoners doen dit met enige regelmaat, andere bewoners slechts een enkele keer. Toch kiest ook een aantal bewoners ervoor om verdachte zaken te negeren of net te doen alsof ze het niet zien, mede vanwege de mogelijke gevolgen.

Poll: Voel jij je wel eens onveilig in jouw buurt? 18 bewoners hebben op deze vraag gereageerd.

1 bewoner geeft aan *ja, vaak* (6%), 6 bewoners geven aan *ja, soms* (33%) en 2 bewoners geven aan *ja, zelden* (11%). 9 bewoners geven aan *nee* (50%).

Bewoners aan het woord

“Ik woon in de Hooilaan en over het algemeen is het geen probleem, ook 's avonds niet. Wel is het zo dat je niet iedereen aanspreekt op zijn gedrag. Denk hierbij aan loslopende honden of het dumpen van afval bij containers. Sommige mensen zijn erg intimiderend en schelden je uit maar die ontwijk je dan maar.” man, 70

“Dus wat ik eigenlijk nooit meer doe is ergens echt iets van zeggen. Daar ben ik echt terughoudend in en ik kan me voorstellen dat dit meer mensen zijn. Wel meld ik vaak dingen die we niet vertrouwen bij bv. Politie of gemeente.” vrouw, 44

“Wanneer ik me heel kwetsbaar voel is wanneer ik met mijn nog kleine kinderen buiten ben. Ik neem dan geen enkel risico meer en zal zeker niet iemand een bijdehand antwoord geven. Met de opmerking “we gaan nu naar een plek waar het gezelliger is” ruim ik vaak snel het veld wanneer iemand lomp of vervelend doet.” vrouw, 40

“Ik heb een aantal keer mensen aangesproken op hun gedrag. Dan met name personen die afval op straat/uit hun auto gooien. Veelal werd ik vervolgens uitgescholden enz. Daarbij hadden ze vaak ook een intimiderende lichaamshouding. Ik voel me niet veilig om anderen op hun gedrag aan te spreken.” vrouw, 31

“Wel zie ik af en toe wat drugdeals of andere verdachte zaken. Deze negeer ik maar gewoon. Het mogelijk gedoe dat uit melden of er op aanspreken kan volgen weegt niet op tegen de gevaren Ondanks dat ik me nooit onveilig voel, heb ik wel altijd het bewustzijn dat ik in een wijk woon waar ik altijd zowel de voordeur als achterdeur op dubbelslot moet draaien.” man, 35

3. Contacten in de wijk

Inwoners zijn gevraagd naar hoe hun contacten in de wijk zijn.

Het **contact met de burens** is over het algemeen goed. Het contact met de burens verschilt wel.

De meeste burens weten elkaar te vinden als dat nodig is en zeggen elkaar gedag. Tevens geeft een behoorlijk groot deel van de bewoners die hebben meegepraat in Doornbos-Linie in het oog! Online ook aan regelmatig bij elkaar over de vloer te komen of een praatje te maken.

Het contact met **overige bewoners** uit de straat en wijk is over het algemeen een stuk minder. Sommige hebben weinig contact met andere wijkbewoners of zeggen alleen gedag. Ook geeft een aantal deelnemers aan eigenlijk vooral met andere hondenbezitters contact te hebben.

De bewoners geven allen aan **tevreden** te zijn over het contact dat ze met hun burens hebben.

Wensen en tips

Twee bewoners geven specifiek aan het leuk te vinden een betere binding met de wijk te krijgen. Een andere bewoner geeft aan behoefte te hebben aan een gemeenschapshuis met activiteiten, zoals er in Doornbos vroeger een was. Daarnaast wordt het idee van een straat barbecue geopperd.

Bewoners aan het woord

“Ik woon samen met mijn man in de Grensvaart. En daar is het contact met de burens prima. Wij hebben burens en daar zijn we al 12 jaar mee bevriend. In ons stuk van de straat wonen er mensen met verschillende culturen. Maar we groeten elkaar allemaal even vriendelijk en met sommige maken we een praatje. Ook door de hond heb je meer contact. We lopen hier iedere dag langs de school De Liniedoorn. Daar wordt onze hond al op afstand geroepen om hem te aaien. Zo mooi om te zien. En een teleurgestelde hond als de kinderen er niet zijn.” vrouw, 44

“Wij hebben goed contact met de burens. Met de meesten maken we op straat wel eens een praatje, met andere spreken we ook wel eens af. We hebben één keer een straat borrel georganiseerd. Dat was erg leuk, en daardoor hebben we onze burens ook beter leren kennen.” vrouw, 31

“Eerst kende ik alleen mijn directe burens maar door dat ik nu meer tijd heb ken ik mijn burens wel goed maar dat komt omdat ik zelf actie neem om mensen te leren kennen. Nu heb ik hele goede contacten met de burens.” vrouw, 39

“Het contact met de burens is erg fijn, en wat mij betreft belangrijk voor de saamhorigheid, staat en veiligheid van de wijk. Wat ik hierboven hoor is ook hier het geval, we maken vaak een babbeltje maar echt over de vloer komen bij elkaar voor koffie o.i.d. is er niet echt bij. Wel merk je dat iedereen voor elkaar klaarstaat, bijvoorbeeld met het uitlenen van gereedschap of even een handje helpen etc.” man, 31

“Enkele burens ken ik. Wij zeggen elkaar gedag. Soms als het gevraagd wordt neem ik een pakje voor ze aan. Een buurman heeft hulp verleend toen wij erom vroegen. Een kamerbewoner vroeg om hulp die hebben wij gegeven. Op de koffie gaan we niet maar dat is wat ons aangaat goed zo.” vrouw, 68

4. Betrokkenheid in de wijk

Bewoners zijn gevraagd in hoeverre ze al actief zijn in de wijk en of ze eventueel opstaan om dingen in de wijk te doen.

Alle bewoners die op deze vraag hebben gereageerd, geven in ieder geval aan het fijn te vinden **op de hoogte gehouden te worden** van ontwikkelingen in de wijk.

Een aantal bewoners heeft zich in het verleden actief voor de wijk ingezet, bijvoorbeeld via de wijkraad, bewonerscommissie of oudervereniging van de school. De meeste van hen zijn gestopt vanwege tijdsgebrek.

Enkele bewoners zijn op dit moment nog steeds actief: één de bewoners zit in het bestuur van BBV Doornbos, één andere bewoner is secretaris en verzorgt als vrijwilliger de eens per maand de Chinese maaltijd in wijkcentrum de Baliewijde en één andere bewoners is aanspreekpunt in het stukje Hooilaan/Mollenberg.

De meeste bewoners geven aan nergens aan vast te willen zitten, maar wel deel te willen nemen aan **eenmalige activiteiten en bijeenkomsten** of **meedenken** met speciale gelegenheden.

Bewoners aan het woord

“Ik heb jaren in de wijkraad gezeten. Wat ik met veel plezier heb gedaan. Helaas door mijn gezondheid heb ik een stap terug moeten nemen. Ik help wel nog steeds met veel liefde de burens hier met papierwerk, met dingen vertalen. Of bv. een telefoontje voor hen plegen. Of ze helpen met de Nederlandse taal te leren. Ik zou het wel fijn vinden om op de hoogte te blijven over wat en hoe in de wijk. Maar actief meedoen zit er voor mij niet in.” vrouw, 44

“Wij zijn niet actief in de wijk, zijn allebei druk met werk en de kinderen. Wat we wel actief doen is straatvuil opruimen en weggooien. Veel afval in park voor onze deur raap ik op en gooi ik weg, veel waait in de bosjes voor onze deur en probeer ik ertussen uit te vissen. Vogels halen het afval uit de bakken, dit heb ik al eens gemeld bij de gemeente maar hier wordt niks mee gedaan (klepjes op vuilnisbakken.) Wil wel op de hoogte blijven van ontwikkelingen in de wijk.” vrouw, 42

“Heb jaren in de wijk Liniekwartier gewoond en actief geweest in de bewonerscommissie. Vele straatspeeldagen georganiseerd en voor de kinderen een speeltuin gerealiseerd in de wijk. Actief in de oudervereniging van school die ook weer betrokken was bij de jeugd en toen het gemeenschapshuis wegging daar met het jeugdcomité terecht kon. De verantwoording wil ik niet meer maar wil gerust helpen met iets organiseren als ik er de tijd voor heb maar wil niet vast zitten aan iets.” vrouw, 52

“Doe best wat in de wijk.. help mijn burens waar nodig. Zat in de parkeercommissie bij de gemeente. En overleg met smo in de Faam over hoe we overlast kunnen verkleinen. Werk in het stukje hooilaan mollenberg enz waar ik voor heel wat mensen een aanspreekpunt ben. Ook ik wist niets van de eerdere gesprekken, jammer. Zou me er graag voor willen inzetten als er dan ook daadwerkelijk iets mee gedaan gaat worden.” vrouw, 39

5. Ideeënbus voor verbetering van de wijk

In het gesprek Doornbos-Linie in het oog! Online zijn veel zaken genoemd die in de wijk verbeterd kunnen worden. **Bewoners zijn ook expliciet gevraagd naar hun ideeën ter verbetering van hun wijk.**

Over het algemeen geven bewoners aan dat er **meer controle in de wijk** moet zijn door bijvoorbeeld een stadswacht. Ook is het gewenst dat er **meer sociale controle** onder de bewoners komt. Bewoners moeten elkaar kunnen aanspreken op gedrag dat niet door de beugel kan. Op dit moment gebeurt dat niet omdat men bang is voor vervelende situaties.

Daarnaast zijn er per onderwerp een aantal concrete ideeën ter verbetering gegeven:

Verloedering van de buurt tegengaan door:

- Meer afvalbakken (groot en klein) plaatsen, bijvoorbeeld op plekken waar kinderen spelen en rondom eetgelegenheden, en deze regelmatig legen.
- Ondernemers en wijkbewoners betrekken door het goede voorbeeld te geven en elkaar aan te spreken op fout gedrag.
- Meer onderhoud van straten, stoepen en groen door de gemeente.
- Meer groen in de wijk. Wat netjes oogt, houden mensen vaak ook netjes.
- Huurwoningen door de woningbouwverenigingen laten opknappen.
- Een gezamenlijke opruimactie met bewoners, bijvoorbeeld met de kinderen van de basisschool.
- Bij- en vlinderbloemen plaatsen op het braakliggend terrein van de NHTV. Het geeft een andere aanblik en doet wat voor de natuur.

Bewoners aan het woord

“Qua zwerfafval denk ik dat er bij de ondernemers op het Edisonplein nog wat te winnen valt. Als zij de jeugd en klanten erop aanspreken zou dat misschien al wat kunnen uitmaken. De sociale controle is er groot, omdat velen ook de moskee in het Liniepark bezoeken. Misschien dat dat helpt.” vrouw, 39

“Meer onderhoud aan straten en stoepen in heel de wijk. En niet telkens maar weer stukjes oplappen. Ook echt proberen het groen in de wijk te laten de laatste jaren kappen ze steeds meer bomen. Maar nieuwe komen er niet terug. Zo ook halen ze struiken weg en komt ook niets nieuws voor terug. Ik vindt groen in een woonwijk toch echt wel belangrijk.” vrouw, 44

“Mijn inziens werkt een mooi en opgeruimd straatbeeld ook positief aan de houding die de burger heeft voor zijn omgeving.” man, 38

“Verloedering: dit is een punt voor de gemeente om de straten en de stoepen op te knappen. De huurwoningen kunnen ook een schilderbeurt gebruiken. Voordeuren met afgebladderde verf. Dit is voor de woningbouwvereniging.” vrouw, 37

“Verplicht woningbouwverenigingen de panden op te knappen. De huurwoningen in Linie in de 3 stempels zijn netjes opgeknapt.” vrouw, 47

“Naast het regelmatig opruimen door gemeentediensten kunnen we natuurlijk ook waar mogelijk de vervuiler aanspreken. Zo nu en dan iets opruimen mag natuurlijk ook. Een speciale actie, samen met de kinderen van de scholen, kan effectief zijn als we hierbij zichtbaar zijn in de wijk en de publiciteit zoeken” man, 70

5. Ideeënbus voor verbetering van de wijk

Verkeersoverlast tegengaan door:

- Meer handhaving in de wijk door politie, vaker controleren en bekeuren bij het overtreden van verkeersregels.
- Straten herinrichten door de gemeente: eenrichtingsverkeer om verkeersdruk te verminderen en drempels, versmallingen of slalomverkeerspalen plaatsen om hard rijdend verkeer te verminderen.
- De Stationslaan als route aantrekkelijker maken dan de Christiaan Huygensstraat.
- Betaald parkeren terug naar 22.00 uur op bepaalde plekken, vanwege verkeersoverlast rondom eettentjes bij het Edisonplein.
- Extra parkeerplekken aanleggen waar dat mogelijk is.

Overlast van dealers tegengaan door:

- Meer handhaving in de wijk door politie.
- Kentekenregistraties.
- (meer) Cameratoezicht, bijvoorbeeld bij de Beemd.
- Bewoners beter bekend maken met de mogelijkheid om meldingen te doen.

Illegale kamerverhuur tegengaan door:

- Controleren of het toegestaan is om onder te verhuren. Indien dit niet het geval is actie ondernemen.

Bewoners aan het woord

“Ik woon in de Keplerstraat en ervaar de verkeersdruk als te zwaar voor het kleine aantal woningen. Sinds de bus sluis op de Terheijdenseweg is met name onze straat een steekroute tussen centrum en Noord en vice versa. Eénrichtingsverkeer zou al een deel oplossen.” vrouw, 39

“Drempels plaatsen zoals in de Hooilaan is gebeurd. Verkeersborden helpen niet.” vrouw, 37

“Meer controleren op verkeersoverlast. Kijk ik weet het is ook echt dat dit niet alles zal oplossen. Maar soms zijn er echt onveilige situaties door het te hard rijden. Maar ook door auto's die op de stoepen staan geparkeerd. En jij als voetganger maar over de weg moet. Ook rijden ze op veel plekken het gras kapot, omdat iedereen het liefste voor hun eigen huis parkeren. Ook staan er bv in de grensvaart veel werkbussen die vaak 2 parkeerplekken innemen. En ook je uitzicht vanuit huis wegnemen.” vrouw, 44

“Straten moderniseren door extra parkeerplekken aan te leggen is daarin mogelijk. De stoepen zijn zeker in Doornbos soms erg breed. Daar kunnen ook parkeerplakken van worden gemaakt zodat het geheel wat netter eruit ziet. Het groen in de wijk verdient ook een opfrisbeurt. Nu wordt het maar mondjesmaat bijgehouden.” man, 38

“Cameratoezicht op meer plaatsen heb ik niet graag. Maar als dit helpt, doen. Probleem is dat het dealen zich dan verplaatst naar waar geen cameratoezicht is.” vrouw, 47

“Meer handhaving. Vaker politie in de straat. Actieve benadering ook van ‘snelle’ auto's. Kentekenregistratie op Edisonplein.” vrouw, 39

5. Ideeënbus voor verbetering van de wijk

Voorzieningen verbeteren door:

- Winkelgebied meer uitnodigend maken door ander winkelaanbod op het Edisonplein en de Baliëndijk. In de citaten onder 'bewoners aan het woord' worden een aantal concrete ideeën benoemd. Andere soort winkels trekt ook ander publiek. Mogelijk kan de gemeente hierin sturen met bestemmingsplannen.
- Door de hele wijk speeltuintjes aanpakken door toestellen te vernieuwen en er iets moois van te maken. Ook wordt het idee van een bewaakte speeltuin, zoals in de Ploegstraat, door één van de bewoners geopperd.

Omgaan met elkaar verbeteren door:

- Organiseer bijeenkomsten om elkaar beter te leren kennen. Bijvoorbeeld een 'Gluren bij de burens': deelnemers gaan volgens een van tevoren vastgesteld schema van buur naar buur om bij elkaar een hapje te eten.
- Meer sociale controle, elkaar aanspreken op ongepast gedrag. In sommige straten is de sociale controle al wel voldoende aanwezig maar nog lang niet overal.
- Een gezamenlijke moestuin: 1 in Doornbos, 1 in Linie om mensen bij elkaar te brengen.

Bewoners aan het woord

“Wat het plein zou opfleuren is wellicht een leuk koffietentje/cafeetje zijn. Iets met een terrasje? En een stukje voor kinderen om te spelen? Zomaar wat ideetjes hoor. Er is al veel in de buurt, dus kan niet zeggen dat ik ergens echt heel erg behoefte aan heb. Als de sfeer veranderd zijn we al op een hele goede weg!” vrouw, 31

“Diversiteit in winkeltjes en het geheel wat minder sober eruit laten zien kan wederom bijdragen aan een positieve uitstraling in de wijk.” man, 38

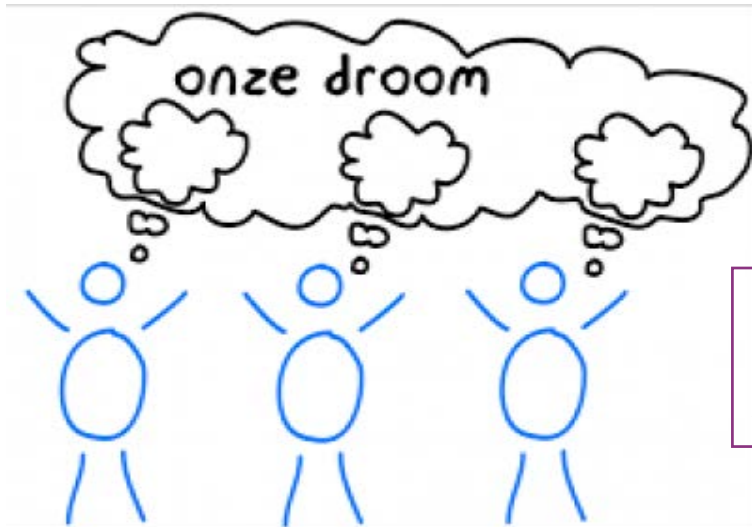
“Andere soort winkels op het Edisonplein zou al ander publiek trekken. Denk hierbij aan het café op de hoek weg, dan is het racen en dealen plus alle mannen/jongens die daar buiten zitten hangen die het onveilige gevoel geven voor een heel groot deel al weg! Maar ik vrees dat dit alleen een droom zal blijven. Van de meeste andere winkeltjes, zoals het weer opnieuw geopende eettentje 't Pleintje, de bakker en slager heb ik persoonlijk geen last van.” vrouw, 23

“In de grensvaart/vaartbossen is zo'n mooie plek voor de kleinere kinderen om er echt iets moois van te maken. Bv. Spelen met water.(is in het Brabantpark ook echt een groot plezier voor de kids).” vrouw, 44

“Organiseer bijeenkomsten waar kinderen, jeugd en volwassenen naar elkaar moeten luisteren. Begrip voor elkaar hebben. Bewoners en winkeleigenaren moeten mensen aan gaan spreken op hun gedrag. Wanneer iedereen dit doet, dan wordt het op een gegeven moment normaal om elkaar erop te wijzen dat iets niet acceptabel is en kom je uiteindelijk met elkaar gesprek in gesprek.” vrouw, 71

“Mensen moeten gewoon menselijk denken en een ander behandelen zoals ze zelf behandeld willen worden. Geen wij-zij mentaliteit. Elkaar vriendelijk aanspreken op zaken en niet met een vingertje wijzen. Een beter milieu begint bij jezelf denk ik dan. Gelukkig is het contact met buurtbewoners in de wijk heel goed.” vrouw, 37

Dromen over de wijk

“Ik zou de wijk Linie graag zien als een woonerf, weinig en langzaam rijdend verkeer, overzichtelijke wegen en speelvelden waar kinderen gewoon op straat kunnen spelen. De indeling van de wijk leent zich er ook goed naar met de hofjes!

Nu zie je toch dat er hard wordt gereden en is de linie een soort van "short-cut" met heel veel verkeer wat niet perse bewoners zijn.” man, 31

“Met alle vragen en de antwoorden erop is volgens mij wel duidelijk wat we met zijn allen willen. Een schone wijk, normaal gedrag in het verkeer, geen dealende personen, fatsoenlijk gedrag lijken mij de hoofdzaken.” vrouw, 47

“De droom voor Doornbos is wat mij betreft:

- *opheffen industrieterrein Koele Mei*
- *grote bewaakte speeltuin bij Doornbos Fysio*
- *opknapbeurt winkelgebied Jumbo*
- *geen verdere verhuur meer toestaan: alle huizen in de verkoop in de toekomst bewoond door starters/jonge gezinnen.” vrouw, 37*

Conclusie

Al met al zijn de bewoners van Doornbos-Linie **tevreden over plek waar zij wonen**. Bewoners wonen fijn in de wijken Doornbos en Linie, waarderen de ligging en zijn tevreden over de contacten met hun burens.

De **sfeer** van de wijk is sterk afhankelijk van bepaalde straten en plekken: sommige bewoners ervaren een positieve sfeer, terwijl anderen de sfeer juist als negatief punt benoemen. Zo wordt onder andere het Edisonplein als vrouwonvriendelijk ervaren.

Wel delen de meeste bewoners de mening dat beide wijken in de afgelopen jaren achteruit zijn gegaan. Er zijn meerdere dingen die verbetering behoeven.

Over het algemeen zien bewoners graag **meer handhaving** door politie op overtredingen, zoals te het dealen van drugs, te hard rijden, verkeerd parkeren en afvaldumping. Daarnaast is **meer sociale controle** onder bewoners gewenst.

Doornbos-Linie zou er **aantrekkelijker** uit kunnen zien door beter onderhoud van straten en stoepen door de gemeente en door beter gedrag door de bewoners en bezoekers (tuin netjes houden, geen afval dumpen). Meer **groen en goed onderhoud** van het groen is gewenst. Wat netjes oogt houden mensen vaak ook netjes.

Het **Edisonplein en de Baliëndijk** zouden aantrekkelijker gemaakt kunnen worden door een diverser aanbod van winkels.

De wijk kan **meer kindvriendelijk** gemaakt worden door speeltuintjes op te knappen en meer te handhaven op onveilige situaties.

Veel bewoners zien graag dat mensen wat **beter omgaan met elkaar**. De contacten met de burens in de straat zijn vaak goed en worden erg gewaardeerd, maar er doen zich nog met enige regelmaat onprettige situaties voor op straat. Bewoners zien graag dat iedereen vriendelijk is naar elkaar.

Evaluatie

Aantal deelnemers

In totaal hebben 47 bewoners actief deelgenomen aan Doornbos-Linie in het oog! Online. Alle inwoners van de wijken Doornbos en Linie zijn per flyer in de brievenbus uitgenodigd om mee te praten. Ook heeft de gemeente actief geworven op straat, zijn alle leden van het inwonerspanel van de gemeente Breda, die woonachtig zijn in de wijken Doornbos en Linie, per e-mail uitgenodigd en is er een oproep gedaan via Facebook. 61 bewoners hadden zich aangemeld om mee te doen. Alle bewoners die zich hebben aangemeld zijn gebeld om hun deelname te bevestigen. Het lukte niet om alle bewoners die zich hadden aangemeld te spreken. Wanneer het mogelijk was een voicemailbericht in te spreken, dan is dit gedaan. Daarnaast heeft iedereen een e-mail ontvangen met nadere informatie over Doornbos-Linie in het oog! Online. Uiteindelijk hebben 14 bewoners die zich wel hadden aangemeld niet meegedaan in het online gesprek.

Actieve deelname

Bewoners gaven uitgebreide antwoorden op de vragen die gesteld werden en reageerden op elkaars reacties. De sfeer in het gesprek was goed. Men vulde elkaar aan, stelde vragen aan elkaar of gaf aan het ergens wel of niet mee eens te zijn. Er zijn veel concrete ideeën ter verbetering van de wijk geopperd over hoe bewoners samen met de gemeente en instanties de wijk nog mooier kunnen maken.

Ervaringen deelnemers

26 deelnemers hebben een korte evaluatievragenlijst over hun deelname aan Doornbos-Linie in het oog! Online ingevuld. Gemiddeld gaven ze een 6,7 om op deze manier hun mening en ervaringen te delen over de wijk. 17 deelnemers (65%) gaven een 7 of hoger.

4 van deze 26 deelnemers waren ook aanwezig bij één van de Tentgesprekken in de wijk en 5 van hen waren aanwezig bij de dialoogsessie 'Samen in Gesprek' in basisschool Liniedoorn of de Buurtsalon. 4 van hen hebben gesproken met professionals op straat en 6 van hen hebben de bewonersenquête over Veiligheid en Leefomgeving ingevuld. Vrijwel alle deelnemers die de evaluatievragenlijst hebben ingevuld, willen graag op de hoogte blijven van wat er in de wijk speelt.

	(helemaal) eens	Niet eens , niet oneens	(helemaal) oneens	weet ik niet/geen mening
Ik vond het leuk om online mee te praten	62 %	19 %	12 %	8 %
Het online gesprek vond ik van weinig toegevoegde waarde	23 %	15 %	50 %	12 %
De vragen die gesteld werden vond ik interessant	58 %	15 %	15 %	12 %

Reacties van deelnemers

Hieronder ziet u een aantal toelichtingen van deelnemers om aan te geven hoe ze het vonden om op deze manier hun mening en ervaringen over de wijk te delen:

“Ik vind dit wel een goed begin om over de wijk en met de wijkbewoners in gesprek te gaan over onze woonomgeving. Een live bijeenkomst was beter geweest om met de betreffende partijen als de gemeente, woningbouw en wijkagent in gesprek te gaan om gelijk antwoorden te krijgen op de zoveel vragen die bij de bewoners leven.”

“Een prima manier. Je kunt, alvorens je mening te geven, alles eerst rustig overdenken. Daarnaast wordt je door de reacties van anderen vaak getriggerd.”

“Face to face is gemakkelijker voor mij dan in een digitaal platform.”

“Fijn dat je zelf een moment kon kiezen. Minder fijn dat het zo indirect was en er geen acties of duidelijke plannen benoemd werden. Enkel indirecte vragen.”

“Heel fijn. Alleen vond ik het jammer dat mensen die zich toch echt zelf hadden opgegeven niet of niet actief meededen.”

“Heel leuk om een keer je mening te geven en ervaringen van anderen te lezen.”

“Helaas waren er niet veel bewoners om het mee te delen.”

“Het is goed om allerlei berichten en opvattingen van buurtbewoners te vernemen. Uiteindelijk is het aantal deelnemers helaas wel beperkt.”

“Ik had moeite met inloggen en toen dat geregeld was, vond ik dat er weinig op stond. Naar mijn idee was het hele platform ook te kort beschikbaar, want uiteindelijk heb ik niets toe kunnen voegen.”

“Ik heb mijn eigen op geen enkele manier kunnen toevoegen aan dit project helaas.”

“Omdat iedereen meeleest kan je niet vrijuit je mening geven.”

“Prettig omdat je het kan invullen wanneer het jou uitkomt.”

“Te weinig vertrouwen om in openheid te praten.”